

KODUKINDLUSTUSE TINGIMUSED KK102-2012 (kehtivad alates 01.12.2012)

Kodukindlustuse tingimusi kohaldatakse AAS Gjensidige Baltic Eesti filiaaliga sõlmitud kindlustuslepingute suhtes, mille kindlustatud esemeks on isiklikeks ja olmevajadusteks kasutatav vara või seadusjärgne tsiviilvastutus. Kodukindlustuse tingimustes käsitlemata küsimustes juhivad kindlustuslepingu pooled võlaõigusseadusest ja muudest Eesti Vabariigi õigusaktidest.

SISUKORD

1. Kindlustatud ese
2. Kindlustusrisk
3. Kindlustusjuhtum
  - 3.1 Tuli
  - 3.2 Torustiku leke
  - 3.3 Vargus ja vandalism
  - 3.4 Torm ja üleujutus
  - 3.5 Koguriskikindlustus
4. Ajutise elukoha üürikulu
5. Vastutuskindlustus
6. Üldised välistused
7. Kindlustuskoht
8. Kindlustusperiood
9. Kindlustusväärtus, kindlustussumma ja hüvitispiir
10. Mitmekordne kindlustus, ülekindlustus ja alakindlustus
11. Kindlustuslepingu lõppemine, ülesütlemine ja kindlustuslepingust taganemine
12. Kindlustuslepingu poolte kohustused
13. Ohutusnõuded
14. Kahju hüvitamine
15. Kindlustusandja vabanemine kindlustuslepingu täitmise kohustustest
16. Isikuandmete töötlemine
17. Teated ja vaidluste lahendamine

1. KINDLUSTATUD ESE

1.1. Kindlustatud ese on kindlustuslepingus märgitud hoone, hoone osa, rajatis või kodune vara. Kindlustatud esemeks võib samuti olla kindlustusvõtja seadusjärgne tsiviilvastutus või ajutise elukoha üürikulu.

1.2. Hoone on maapinnaga püsivalt ühendatud, katuse, välispiirete ja siseruumidega seaduslik ehitis (elamu, suvila, saun, abihoone vms) koos selle oluliste osadega. Hoone olulisteks osadeks on kandvad konstruktsioonelemendid (vundament, seinad, vaheseinad, vahelaed, katus vms); ukSED ja aknad koos klaasidega; hoone välis- ja siseviimistlus (näiteks seinte, põrandate ja lagede kattematerjalid); ripplaed; vannid, dušikabiinid, sanitaartehnika; sisseehitatud mööbel ja köögimööbel (v.a köögitehnika); rõdu või lodža; kohtkindlad ahjud, kaminad ja pliidid; vee- ja gaasitorustikud; soojaveeboilerid; kohtkindel elektrijuhtmistik, side-, TV-, heli- ja signalisatsiooniseadmete nõrkvoolujuhtmistik alates ühendusest või sisendist, mis piiritletakse seina, põranda või vahelaega; mittekandvad vaheseinad vms.

Koos hoonega on kindlustatud hoone välisküljele paigaldatud esemed (antennid, markiisid, elektrijuhtmistik, side-, TV-, heli- ja signalisatsiooniseadmed, maa- ja õhksoojuskütte seadmed vms) ning väljaspool hoonet kinnistu piires asuvad hoonet teenindavad kommunikatsioonitrassid (kütte-, vee-, kanalisatsioonitorustikud vms).

Hoone karp - hoonet on võimalik kindlustada hoone karbina, s.o hoone kandvad konstruktsioonelemendid ilma siseviimistluse ja

hoone välisküljele paigaldatud esemeteta, kui ei ole kokku lepitud teisiti.

1.3. Hoone osa on korteri siseviimistlus, korteriomand, ridaelamuboks või paarismaja osa.

1.3.1. Korteri siseviimistlus on korteriomandi eseme reaalosa, s.o eluruumid ning nende juurde kuuluvad hooneosad, mida on võimalik eraldi kasutada ning mida saab muuta, kõrvaldada või lisada kaasomandit või teise korteriomani õigusi kahjustamata või hoone välist kuju muutmata (näiteks vaheseinad, ripplaed, trepid, seinte, põrandate ja lagede kattematerjalid, dušikabiinid, sisseehitatud mööbel ja köögimööbel, v.a köögitehnika).

Koos korteri siseviimistlusega on kindlustatud panipaik või keldriboks.

1.3.2. Korteriomand on korteriomandi eseme reaalosa (s.o korteri siseviimistlus) koos omandi suurusele vastava osaga kaasomandis olevatest ruumidest ja konstruktsioonelementidest.

1.3.3. Ridaelamuboks ja paarismaja osa kindlustatakse tervikuna selliselt nagu oleks tegemist eraldi hoonega ja kindlustatud on kõik hoone osad, milleta oleks oluliselt häiritud tema terviklikkus või oleks hoone kasutuskõlbmatu. Hoone ühised tehnoseadmed, mis ei paikne kindlustatud esemeks olevas hoone osas (näiteks osa küttesüsteemist vms), on kindlustatud osas, mis vastab omandi suurusele hoonest.

Kindlustatud esemeks ei loeta hoone osa, mis ei ole kindlustusvõtja kasutuses ning mille olemasolu ja seisukord ei mõjuta otseselt kindlustatavat hoone osa.

1.4. Rajatis on maapinnaga püsivalt ühendatud ehitis, mis ei ole hoone (piirdeaed, värav, varikatus, kasvuhoone, bassein, settekaev, juurdepääsutee, laste mänguväljak, spordirajatis vms).

1.5. Kodune vara on kindlustuskohas asuvad isiklikeks ja olmevajadusteks kasutatavad vallasasjad (näiteks mööbel, rõivad, kodumasinad, elektroonika vms).

Kui ei ole eraldi kokku lepitud, ei ole kindlustatud esemeks mootorsõidukid, nende haagised, ettevõtluses kasutatavad tootmiseseadmed, põllumajandusmasinad, õhu- ja veesõidukid, infotötlussüsteemides ja -seadmetes sisalduv teave ja tarkvara, sularaha, pangakaardid, väärtpaberid (võlakirjad, tšekid, loteriipiletid vms), dokumendid, käsikirjad, antikvaarsed ja unikaalsed esemed, juveelitooted, kunstiteosed, maalid, kollektsioonid, joonised ja projektid, arhiivmaterjalid, fotod ja diapositiivid, relvad, laskemoon ja lõhkeained, põllumajandus- ja aiandussaadused, sh toiduained, alkohoolsed joogid, koduloomad ja -linnud, taimed.

1.6. Juhul kui hoone või hoone osa on ehitatud rohkem kui 40 aastat tagasi, saab see olla kindlustatud esemeks üksnes siis, kui hoone või hoone osa on renoveeritud viimase 20 aasta jooksul, kui ei ole kokku lepitud teisiti. Hoone või hoone osa on renoveeritud, kui sellel on vahetatud katus, välisviimistlus, kommunikatsioonid ja soojustus. Renoveerimiseks ei loeta sanitaarremonti (siseviimistluse piires tehtavad väikesemahulised remonttööd).

2. KINDLUSTUSRISK

2.1. Kindlustusrisk on oht, mille vastu kindlustatakse. Kindlustuspoliisile märgitakse, milliste kindlustusriskide osas kindlustuskaitse kehtib.

2.2. Kindlustusrisi võimalikkuse suurenemisena käsitletakse asjaolu, mis suurendab kindlustusjuhtumi saabumise tõenäosust või mõjutab tekkiva kahju suurust. Oluliseks kindlustusrisi mõjutavaks loetakse eelkõige asjaolu, mille kohta

kindlustusandja küsib enne kindlustuslepingu sõlmimist kindlustusvõtjalt teavet. Samuti loetakse kindlustusrisi võimalikkust suurendavaks oluliseks asjaoluks kindlustuslepingus või selle lisades sätestatud riski puudutavate eritingimuste, ohutusnõuete või kokkulepete täitmata jätmist.

2.3. Kindlustusvõtja kohustub kindlustusrisi võimalikkuse suurenemisest kindlustusandjale viivimata teatama, välja arvatud juhul, kui kindlustusrisi suurenemise on põhjustanud üldiselt teadaolev asjaolu, mis ei mõjuta üksnes selle kindlustusvõtja kindlustusrisi. Kui kindlustusvõtja on kindlustusandja nõusolekuta kindlustusrisi võimalikkust suurendanud või on rikkunud teavitamiskohustust, on kindlustusandjal õigus oma täitmise kohustusest keelduda. Kindlustusrisi võimalikkuse suurenemisel on kindlustusandjal õigus kindlustusleping üles öelda.

2.4. Kindlustusandjal on õigus kindlustusperioodi jooksul kindlustatud ese üle vaadata ning nõuda kindlustusvõtjalt suurenenud kindlustusrisi vähendamiseks täiendavate ohutusmeetmete rakendamist ja/või suurendada kindlustusmakset.

3. KINDLUSTUSJUHTUM

Kindlustusjuhtum on kindlustusperioodi jooksul kindlustatud eseme kahjustumine, hävimine või kaotsimine, olles põhjustatud kindlustustingimustes sätestatud äkilisest ja ettenägematust sündmusest või sündmustest. Äkiline ja ettenägematu on sündmus, mille toimumist või sellest tingitud kahju ei saa kindlustusvõtja või kindlustatud isik mõjutada ning kahju tekkimine kindlustusperioodil ei ole ette teada.

3.1. Tuli

Hüvitatakse kindlustatud esemele tekkinud kahju, mille põhjustas:

3.1.1. tulekahju, sellega kaasnev tahm ja suits, ning kustutusvesi. Tulekahjuks loetakse lahtist tuld, mis on süttinud väljaspool selleks ettenähtud kollet või on sealt väljunud ja suudab omal jõul levida.

3.1.2. pikselööök - välgu vahetu kontakt kindlustatud esemega, tekitades nähtavaid kahjustusi või tulekahju;

3.1.3. plahvatus, sh lõhkekeha plahvatus;

3.1.4. lennuavarii, mille all mõistetakse lennuaparaadi, selle osade või laadungi allakukkumist, mis tekitab purustusi või tule levimist.

3.1.5. Ei hüvitata elektrivoolu toimel (üle- ja alapinge, sh pikse põhjustatud ülepinge; ülekoormus; lühis; isolatsioonivead) elektrisüsteemile, tehnosüsteemidele ja kodusele varale, tekkinud kahju, v.a juhul, kui sellega kaasneb tulekahju.

3.2. Torustiku leke

Hüvitatakse kindlustatud esemele tekkinud kahju, mille põhjustas:

3.2.1. siseveevõrgust ja selle osadest väljavoolanud vedelik;

3.2.2. siseveevõrguga püsivalt ühendatud olmeseadmete ning nende ühendusdetailide purunemisel väljavoolanud vedelik;

3.2.3. sisekanalisatsiooni ummistuse, seadmestiku või torustiku purunemise tagajärjel väljavoolanud vedelik;

3.2.4. hoonesisesest sadeveetorustikust, kütte- või jahutus-süsteemist ja selle osadest väljavoolanud vesi, muu vedelik või aur.

3.2.5. Ei hüvitata:

3.2.5.1. kahju põhjustanud seadme või torustiku remondi või taassoetamise kulu;

3.2.5.2. veeaurust ja liigniiskusest tekkinud kahju, v.a juhtumid, mis on põhjustatud punktides 3.2.1- 3.2.4 kirjeldatud sündmustest;

3.2.5.3. hoonesse väljastpoolt (läbi sulgemata avade, kanalisatsioonisüsteemi, seinte, põranda või muude

konstruktsioonide kaudu) sissetungivast veest või muust vedelikust tekkinud kahju;

3.2.5.4. vedeliku külmumisest põhjustatud kahju;

3.2.5.5. väljaspool kinnistupiiri või liitumiskohta asuva vee- või kanalisatsioonitorustiku avariist või mittetoimimisest põhjustatud kahju.

3.3. Vargus ja vandalism

Hüvitatakse kindlustatud esemele tekkinud kahju, mille põhjustas vargus, röövimine või vandalism.

3.3.1. Vargus - kindlustatud eseme varastamine, kui selleni jõudmiseks pidi varas kõrvaldama tõkke (lukustatud ukse, suletud akna, seinä vms).

Varguseks ei loeta lukustuse avamist originaalvõtme või selle jäljendiga.

Hoone väliskülgedele paigaldatud esemete vargus loetakse kindlustusjuhtumiks ilma tõkke kõrvaldamiseta.

3.3.2. Röövimine - vara hõivamine füüsilise vägivaldaga kasutamise või selle kasutamise vahetu ähvardamisega.

3.3.3. Vandalism - kolmanda isiku tõttu vara hävimine või kahjustumine, sh maismaasõiduki otsasõidust tekkinud kahju, kui see ei kuulu hüvitamisele kohustusliku vastutuskindlustuse alusel.

3.3.4. Hüvitatakse varguse või röövimise käigus lõhutud või rikutud hoone või hoone osa piirdekonstruktsioonide või nende osade taastamise kulu. Kui võti on väljunud kindlustusvõtja valdusest varguse või röövimise käigus ja seetõttu on vajalik vastava luku vahetus kindlustuskohas, hüvitatakse sellest tulenev kulu kuni 1000 eurot.

3.3.5. Ei hüvitata kahju kodusele varale, mis asub kinniehitamata rõdul või lodžal.

3.4. Torm ja üleujutus

Hüvitatakse kindlustatud esemele tekkinud kahju, mille põhjustas:

3.4.1. torm (tugev tuul) – käesolevate tingimuste mõistes tuul kiirusega vähemalt 20 m/s. Samuti hüvitatakse kahju puude, postide, ehitise konstruktsioonide vms kukkumisest kindlustatud esemele, kui see juhtus tormi tagajärjel;

3.4.2. looduslik üleujutus – erakorraline looduslik veetaseme tõus (sh tormist, sademetest või muust loodusnähtusest), mille tõttu tekkinud ebaharilikku veehulka ei suuda maapind ja/või projektikohaselt rajatud ja hooldatud kuivendussüsteem (sh sadevete drenaaži- ja kanalisatsioonisüsteem) vastu võtta;

3.4.3. rahe;

3.4.4. rüsi jää.

3.4.5. Ei hüvitata:

3.4.5.1. kanalisatsioonisüsteemist või avatud/hooletult suletud uste, akende või muude avade kaudu sissetunginud vedeliku, vihma, lume või rahe või nende sulamisvee tõttu tekkinud kahju, v.a juhul, kui avad tekkisid hoone konstruktsioonidesse tormi, rahe või rüsi jää tagajärjel;

3.4.5.2. kindlustatud esemele põhjustatud kahju territooriumil, kus looduslikud üleujutused esinevad vähemalt kord viie aasta jooksul;

3.4.5.3. lume või jää raskuse tõttu tekkinud kahju;

3.4.5.4. tammi või muu kaitserajatise purunemisest tingitud kahju.

3.5. Koguriskikindlustus

Hüvitatakse äkilise ja ettenägematu sündmuse tõttu kindlustatud esemele tekkinud kahju, välja arvatud punktides 3.5.1 ja 6 kirjeldatud hüvitamisele mittekuuluv kahju.

3.5.1. Ei hüvitata:

3.5.1.1. kahju, mille põhjuseks on ebakvaliteetne projekteerimine või ehitustegevus (asjakohatud ehitusvõtted vms) või ebakvaliteetsed ehitusmaterjalid;

- 3.5.1.2.** kahju seadmele, mille põhjuseks on seadme sisemine rike, kui ei ole kokku lepitud teisiti;
- 3.5.1.3.** kahju, mis kuulub hüvitamisele kohustusliku vastutuskindlustuse alusel või mille eest vastutab lepingu (hooldusleping, garantii vms) alusel kolmas isik;
- 3.5.1.4.** läbi ehitise piirdekonstruktsioonide (seinad, katus, põrand, aknad vms avade), kanalisatsioonisüsteemist, avatud/hoolelt suletud uste, akende või muude avade kaudu sissetunginud veest või lumest tingitud kahju, välja arvatud juhul, kui see saab võimalikuks seetõttu, et torm, rahe või rüüsi jää on kahjustanud hoonet või kui vesi tungib hoonesse loodusliku üleujutuse tõttu territooriumil, kus looduslikud üleujutused esinevad harvem kui kord viie aasta jooksul;
- 3.5.1.5.** kahjurit, putukate, lindude ja koduloomade poolt tekitatud kahju;
- 3.5.1.6.** kahju kodusele varale unustamise, kaotamise, kelmuse ja omastamise tõttu;
- 3.5.1.7.** kahju spordivarustusele tavapärase kasutamise käigus;
- 3.5.1.8.** kulutusi hooldusele ja hooldusremondile;
- 3.5.1.9.** kindlustatud eseme mitteshipärase kasutamise tõttu tekkinud kahju;
- 3.5.1.10.** väljaspool kindlustuskohta kindlustatud esemele tekkinud kahju;
- 3.5.1.11.** lahtise tule või kõrge temperatuuriga seadmete töötamisest tekkinud kahju, välja arvatud juhul, kui tekib tulekahju;
- 3.5.1.12.** torustikust väljavoolanud vedeliku maksumust.

4. AJUTISE ELUKOHA ÜÜRİKULU

- 4.1.** Hüvitatakse kindlustusvõtja alaliseks elukohaks oleva hoone või hoone osa kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud ajutisest või alalisest elamiskõlbmatusest tingitud põhjendatud ja dokumentaalselt tõendatud ajutisse elukohta ja sealt tagasikolamise kulu ning samaväärse ajutise elukoha üürikulu. Hoone või hoone osa loetakse elamiskõlbmatuks juhul, kui see on hävinenud või kahjustunud sedavõrd, et tavapärase elu seal on võimatu või oluliselt raskendatud. Ajutise elukoha üürikulu kindlustuskaitse ei laiene isikutele, kes kasutavad kindlustatud eset üürilepingu alusel.
- 4.2.** Ajutise elukoha üürikulu hüvitatakse kindlustusjuhtumi toimumise hetkest arvates maksimaalselt 6 kuud, kuid mitte rohkem kui kindlustatud alalise elukoha elamiskõlblikkuse taastamiseni või asendamiseni.
- 4.3.** Ei hüvitata ajutise elukoha kommunaalmakseid, viiviseid, leppetrahve ning ajutise elukoha leidmise kulu.

5. VASTUTUSKINDLUSTUS

- 5.1.** Vastutuskindlustuse kindlustusjuhtumiks on kindlustatud hoone ning selle juurde kuuluva kinnistu või hoone osa valdamisel kindlustatud isiku poolt õigusvastaselt kahju tekitamine kolmandale isikule, mille tagajärjel on kindlustatud isikul tekkinud kahju hüvitamise kohustus. Kindlustatud isik on hoone või hoone osa omanik või seaduslik valdaja. Kahju hüvitatakse, kui kindlustatud isik on süüdi kahju tekitamises ja/või vastutab kahju tekitamise eest vastavalt seadusele. Kahju põhjustanud sündmus peab olema toimunud kindlustusperioodi jooksul. Lisaks hüvitatakse kindlustusandjaga eelnevalt kooskõlastatud õigusabikulu (õigusabi, ekspertiisi- või kohtumenetluskulu) kuni 3000 euro ulatuses, kui see on vajalik kindlustatud isiku õiguste kaitseks.
- 5.2.** Kõik ühest ja samast sündmusest tulenevad nõuded loetakse üheks kindlustusjuhtumiks.
- 5.3.** Ei hüvitata:
- 5.3.1.** kindlustatud isiku lepingulisest vastutusest tulenevaid kahjunõudeid, lepinguga võetud kohustusi k.a kirjalikud ja muul viisil antud käendused, garantiiid jms;
- 5.3.2.** käsundita asjaajamisest tulenevaid kahjunõudeid;

- 5.3.3.** kahjunõudeid, mis põhinevad kahju põhjustanud sündmustel, millest kindlustatud isik oli teadlik enne kindlustuslepingu sõlmimist;
- 5.3.4.** ühe ja sama kindlustuslepinguga kindlustatud isikute omavahelisi nõudeid, kindlustatud isiku ja tema pereliikmete või lähikondsete omavahelisi nõudeid;
- 5.3.5.** kahjunõudeid kindlustatud isiku juures hoiul, töötlemisel, remondis vms olevale varale, dokumentidele või mistahes muudele infokandjatele tekkinud kahjude suhtes;
- 5.3.6.** kindlustatud isikule või kahjunõude esitajale mõistetud seadusjärgsetest trahvidest, intressidest, viivistest ja muudest kahjule lisanduvatest karistustest tulenevaid kahjunõudeid;
- 5.3.7.** kahju, mis kuulub hüvitamisele kohustusliku vastutuskindlustuse alusel või mille eest vastutab lepingu alusel kolmas isik.

6. ÜLDISED VÄLISTUSED

Ühelgi juhul ei hüvitata:

- 6.1.** pikaajalise protsessi (korrosioon, kulumine, mädanemine, hallitus, vamm, seenkahjustus, lume ja jää kogunemine vms) tõttu tekkinud kahju;
- 6.2.** rahalisi nõudeid, mis ei ole käsitletavad otsese varalise kahjuna (saamata jäänud tulu, mittevaraline kahju, varaliste õiguste kaotamise kahju vms);
- 6.3.** keskkonnasaaste likvideerimise kulud;
- 6.4.** pinnase, ehitise või selle osade vajumisest, pragunemisest, kokkutõmbumisest, paisumisest põhjustatud kahju, sõltumata sündmusest või põhjusest;
- 6.5.** maalihkest või maavärinast põhjustatud kahju;
- 6.6.** kahju, mille põhjustas sõda, kodusõda, invasioon, rahvarahutus, riigipööre, streik, tööseisak, lokaut, erakorraline seisukord, terrorism, sundvõõrandamine, konfiskeerimine vms;
- 6.7.** kahju, mis on tekkinud tuumaenergia tootmisest või radioaktiivsest saastest või tuumaenergia kontrolli alt väljumisest;
- 6.8.** lõhke- ja kaevetöödest põhjustatud kahju.

7. KINDLUSTUSKOHT

- 7.1.** Kindlustuskoht on kindlustuslepingus märgitud aadressil asuv hoone või hoone osa. Kodune vara on kindlustatud kindlustuslepingus märgitud kindlustuskohas või territooriumil. Väljaspool kindlustuskohta Eesti Vabariigi piires on kindlustatud ka kindlustusvõtjaga kaasas olev telefon või arvutustehnika kuni 1000 euro ulatuses.
- 7.2.** Kindlustuskoht on alaline või ajutine elukoht. Alaline on elukoht, kus isik veedab enamuse oma puhke- ja uneajast.
- 7.3.** Korterelamu väljaspool korterit asuvas panipaigas ning hoone või hoone osa juurde kuuluvas rajatises või abihoones olev kodune vara on kindlustatud vaid siis, kui see on märgitud poliisile ja tingimusel, et panipaik, rajatis või abihooned on kindlustusvõtja ainukasutuses.

8. KINDLUSTUSPERIOOD

Kindlustusperiood on aeg, mille kestel kindlustusleping kehtib. Kindlustusperiood märgitakse kindlustuspoliisile.

9. KINDLUSTUSVÄÄRTUS, KINDLUSTUSSUMMA JA HÜVITISPIIR

- 9.1.** Kindlustusväärtes on vara väärtes kindlustusjuhtumi toimumise ajal. Kindlustusvõtja on kohustatud teatama kindlustusandjale õige kindlustusväärtes.
- 9.1.1.** Koduse vara kindlustusväärtes on taassoetamisväärtes (samaväärse uue asja soetamise kulu) või turuväärtes (kohalik keskmine müügihind). Kunstiesemete, kollektsioonide, antiikesemete kindlustusväärtes on turuväärtes. Vajadusel kasutatakse turuväärtes leidmiseks eksperthinnangut.
- 9.1.2.** Ehitise kindlustusväärtes on selle tavaline kohalik ehitusväärtes, millest on maha arvatud kulumit väljendav mõistlik

summa (jääkväärtuses kindlustamine). Kui ehitise kulum on väiksem kui 40%, siis ehitusväärtusest kulumit maha ei arvata (taastamisväärtuses kindlustamine).

9.2. Kindlustussumma on maksimaalne väljamakstava kindlustushüvitise summa ühe kindlustusjuhtumi kohta.

9.3. Hüvitispiir on kindlustatud eseme või kindlustusriski suhtes kokkulepitud hüvitise ülempiir, mille korral alakindlustust ei arvestata, s.t kindlustusjuhtumi toimumisel lähtutakse kahju suuruse leidmisel kindlustatud eseme kindlustusväärtusest ning kahju hüvitatakse kuni hüvitispiirini. Kindlustatud esemete hüvitispiiriga kindlustamine on võimalik vaid poolte kokkuleppel.

10. MITMEKORDNE KINDLUSTUS, ÜLEKINDLUSTUS JA ALAKINDLUSTUS

10.1. Mitmekordne kindlustus on olukord, kus vara on kas osaliselt või täielikult kindlustatud sama kindlustusriski vastu mitme kindlustusandja juures ja kindlustusandjate poolt maksmisele kuuluvate hüvitiste kogusumma ületaks kahju suuruse või kindlustussummad kokku ületaksid kindlustusväärtuse. Mitmekordse kindlustuse puhul vastutavad kindlustusandjad solidaarvõlgnikena.

10.2. Ülekindlustus on olukord, kus kindlustussumma ületab kindlustusväärtuse. Ülekindlustuse puhul ei hüvita kindlustusandja rohkem, kui on tegelik kahjusumma või kindlustusväärtus.

10.3. Alakindlustus - kui kindlustussumma on väiksem kui kindlustusväärtus kindlustusjuhtumi toimumise ajal, vastutab kindlustusandja kahju eest võrdeliselt kindlustussumma suhtega kindlustusväärtusesse kindlustusjuhtumi toimumise ajal.

11. KINDLUSTUSLEPINGU LÕPPEMINE, ÜLESÜTLEMINE JA KINDLUSTUSLEPINGUST TAGANEMINE

11.1. Kindlustusleping lõpeb kindlustusperioodi möödumisel, kindlustuslepingu ülesütlemisel, kindlustuslepingust taganemisel või seaduses ettenähtud muudel alustel.

11.2. Kindlustuslepingu pooltel on õigus kindlustusleping üles öelda seaduses ettenähtud korras ja alustel.

11.3. Kindlustusandjal on õigus kindlustusleping üles öelda:

11.3.1. kui kindlustusvõtja on rikkunud kindlustuslepingu tingimusi. Kindlustusandjal ei ole lepingu ülesütlemise õigust, kui kindlustuslepingu tingimuste rikkumisel ei ole mõju kindlustusriski võimalikkuse suurenemisele või kindlustusandja kindlustuslepingu täitmise kohustusele (v.a kindlustusmakse tasumata jätmine);

11.3.2. kui kindlustusvõtja või soodustatud isik on petnud või üritanud petta kindlustusandjat kindlustuslepingu või kindlustusjuhtumi asjaolude suhtes;

11.3.3. kindlustusriski suurenemisel;

11.3.4. pärast kindlustusjuhtumi toimumist;

11.3.5. kui kindlustusvõtja on jätnud tasumata teise või järgneva kindlustusmakse.

11.4. Pärast kindlustusjuhtumit võivad kindlustuslepingu mõlemad pooled kindlustuslepingu üles öelda, sellest teisele osapoolle üks nädal ette teatades. Muudel alustel kindlustuslepingu ülesütlemisel on kindlustusandja kohustatud järgima kindlustuslepingu ülesütlemisel võlaõigusseaduses ettenähtud nõudeid ja tähtaegu.

11.5. Kindlustuslepingu ülesütlemisel on kindlustusvõtjal õigus tagasi saada kindlustusperioodi lõpuni jääva aja eest tasutud kindlustusmakse.

11.6. Kindlustusandjal on õigus kindlustuslepingust taganeda, kui kindlustusvõtja ei ole kindlustuslepingu sõlmimisel teatanud kindlustusandjat kindlustusriski mõjutavatest olulistest asjaoludest või on esitanud teadlikult valeandmeid. Kindlustusandjal on lepingust taganemise õigus ühe kuu jooksul arvates ajast, mil ta sai teada või pidi teada saama teatamiskohustuse rikkumisest.

11.7. Kui kindlustusvõtja ei ole tasunud esimest kindlustusmakset 14 päeva jooksul alates kindlustuslepingus määratud

maksetähtpäevast ja kui kindlustusandja ei ole andnud kindlustusvõtjale selle aja jooksul makse tasumiseks uut tähtaega, siis eeldatakse, et kindlustusandja on lepingust taganenud.

12. KINDLUSTUSLEPINGU POOLTE KOHUSTUSED

12.1. Kindlustusvõtja kohustused

Kindlustusvõtja kindlustuslepingulised kohustused kehtivad ka kindlustusvõtjaga võrdsustatud isikutele. Kindlustusvõtjaga on võrdsustatud isikud, kellega kindlustusvõtjal on ühine majapidamine (sh vanemad, abikaasa, elukaaslane), samuti isikud, kes kasutavad kindlustatud eset kindlustusvõtja või omaniku nõusolekul või kes on kindlustatud eseme seaduslikud valdajad.

Kindlustusvõtja on kohustatud:

12.1.1. teatama kindlustusandjale kindlustuslepingu sõlmimisel kõigist talle teada olevatest asjaoludest, millel on mõju kindlustusandja otsusele kindlustusleping sõlmida või teha seda kokkulepitud tingimustel (olulised asjaolud) ja esitama kindlustusandjale kindlustuslepingut puudutavates küsimustes õiged andmed;

12.1.2. võimaldama kindlustusandjal tutvuda kindlustatud eseme seisundiga ja kindlustuslepingu sõlmimiseks vajalike dokumentidega;

12.1.3. täitma kindlustuslepingus märgitud eri- ja lisatingimusi ning ohutusnõudeid ning järgima Eesti Vabariigis kehtivaid õigusakte ja seadmete kasutusjuhendeid;

12.1.4. tutvuma enne kindlustuslepingu sõlmimist kindlustuslepingu osadega (sooviavaldus, pakkumus, kindlustustingimused, lisatingimused jms);

12.1.5. tasuma kindlustusmakse või kindlustusmakse osa kindlustuslepingus määratud tähtpäevaks;

12.1.6. tegema kõik endast oleneva kindlustusjuhtumi ärahoidmiseks ja võimaliku kahju vähendamiseks, mitte suurendama kindlustusriski ja mitte võimaldama seda suurendada isikutele, kelle eest ta vastutab;

12.1.7. viivitamata teatama kindlustusandjale mitmekordse kindlustuse tekkimisest ja kindlustusriski võimalikkuse suurenemisest (sh muudatused võrreldes kindlustuslepingus märgituga);

12.1.8. selgitama kindlustuslepingust tulenevaid kohustusi isikutele, kelle valdusse või kasutusse kindlustatud ese kuulub või antakse;

12.1.9. viivitamata teatama kindlustusandjale kindlustatud eseme võõrandamisest;

12.1.10. kodust lahkumisel sulgema ja lukustama kindlustuskohas kõik sisse- ja väljapääsud (uksed, aknad, luugid vms) selliselt, et ilma vara asukohta takistava tõkke või lukustuse lõhkumise või eemaldamiseta ei oleks võimalik kindlustuskohta siseneda;

12.1.11. valvesignalisatsiooni olemasolul tagama selle töökorras oleku ja hooldama signalisatsiooniseadmeid regulaarselt vastavalt selle juhendile, kodust lahkumisel valvesignalisatsiooni sisse lülitama ning mitte piirama andurite tööpiirkonda ega vähendada nende tundlikkust, hoidma valvesignalisatsiooni koode selliselt, et need ei satuks kolmandate isikute kätte;

12.1.12. tulekahjusignalisatsiooni olemasolul kasutama ja hooldama signalisatsiooniseadmeid regulaarselt vastavalt selle juhendile ning hoidma ööpäevaringselt sisselülitatuna;

12.1.13. sulgema ja tühjendama kütmata hoones või selle osas paiknevad veevarustus- ja küttesüsteemid.

Kindlustusjuhtumi toimumisel on kindlustusvõtja kohustatud:

12.1.14. võtma viivitamata tarvitusele meetmed kindlustatud eseme päästmiseks ning kahju suurenemise ärahoidmiseks ja võimaliku kahju vähendamiseks;

12.1.15. teatama juhtunust viivitamata:

a) politseile, kui kahtlustatakse kolmanda isiku kuritahtlikku tegevust;

- b) Häirekeskusele (hädaabinumbril 112), kui tegemist on tulekahju või lõhkekeha plahvatuslega;
- c) muudel juhtudel vastavatele pädevatele asutustele või isikutele;

12.1.16. teatama kindlustusjuhtumist kindlustusandjale, tehes seda esimesel võimalusel isiklikult või oma esindaja kaudu alates kindlustusjuhtumist teadasaamise hetkest, esitades andmed juhtunu, kahju eeldatava suuruse, tunnistajate, osapoolte ja süüdlase kohta, ning täitma edaspidi kindlustusandja esindaja juhiseid.

12.1.17. vastutuskindlustuse korral teatama esimesel võimalusel kindlustusandjale kõikidest asjaoludest, mis võivad olla aluseks tema vastu nõude esitamisele;

12.1.18. võimaluse korral säilitama kindlustusjuhtumi koha puutumatusena kuni kindlustusandja korralduseni;

12.1.19. esitama kindlustusjuhtumi tagajärjel kaduma läinud, kahjustatud või hävinenud vara nimekirja kahe nädala jooksul alates kindlustusjuhtumist teadasaamise hetkest;

12.1.20. esitama kindlustusandjale kogu tema käes oleva teabe, mis on vajalik kindlustusandja lepinguliste kohustuste täitmise kindlaksmääramiseks, sh kahju põhjuste ja suuruse kohta, lubama kindlustusandjal kahjukäsitluse käigus hankida vajalikku teavet;

12.1.21. esitama kahjustatud, kindlustusjuhtumijärgses seisundis vara või selle jäänused kindlustusandjale ülevaatamiseks. Kindlustusvõtja ei tohi asuda kahjustatud vara taastama või hävinud vara utiliseerima ilma kindlustusandja nõusolekuta.

12.1.22. teatama viivitamata kindlustusandjale kindlustusjuhtumi tagajärjel kaduma läinud vara asukoha teadasaamisest.

12.2. Kindlustusandja kohustused

Kindlustusandja on kohustatud:

12.2.1. tutvustama enne kindlustuslepingu sõlmimist kindlustusvõtjale kindlustuslepingu dokumente, sh kindlustustingimusi. Kui kindlustusandja ei andnud kindlustuslepingut sõlmida soovivale isikule üle kindlustustingimusi või ei ole teinud neid avalikult kättesaadavaks, ei loeta lepingut sõlmituks, kui kindlustusvõtja vaidleb lepingule kirjalikult taasesitavas vormis vastu 14 päeva jooksul, alates kindlustustingimuste edastamisest.

12.2.2. hoidma saladuses talle kindlustuslepinguga seoses teatavaks saanud andmeid;

12.2.3. registreerima kahjuteate ja tutvustama kindlustusvõtjale kindlustusjuhtumi lahendamise ja kahju hüvitamise korda;

12.2.4. alustama pärast kindlustusvõtjalt avalduse saamist viivitamatult kindlustusjuhtumi käsitlemist ja tegema kindlaks hüvitamisele kuuluva kahju suuruse;

12.2.5. esitama kindlustusvõtjale loetelu kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju põhjuste ja suuruse kindlakstegemiseks vajalikest dokumentidest;

12.2.6. tegema kahju hüvitamise või sellest keeldumise otsuse hiljemalt 10 tööpäeva jooksul alates kõigi nõutavate dokumentide saamisest ning kahju suuruse ja tekkimise asjaolude kindlakstegemisest. Alustatud kriminaalmenetluse korral võib kindlustusandja otsuse vastuvõtmist edasi lükata kuni kriminaalmenetluse lõpetamise otsuse kättesaamiseni;

12.2.7. teatama kindlustusvõtjale kirjalikult kahju hüvitamise keeldumisest või vähendamisest hiljemalt 5 tööpäeva jooksul arvates otsuse tegemisest, näidates ära keeldumise või kindlustushüvitise vähendamise põhjuse ja aluse.

13. OHUTUSNÕUDED

13.1. Kindlustusvõtja ja kindlustusvõtjaga võrdsustatud isikud on kohustatud käituma tavapärase hoolikusega, et vältida kahju tekkimist.

13.2. Vara tuleb kasutada ettenähtud viisil ning vara hoidmisel ja kasutamisel tuleb lähtuda kasutusjuhenditega, õigusaktidega ja käesoleva kindlustuslepinguga kehtestatud normidest.

13.3. Kütte-, elektri- ja tehnosüsteemid peavad olema projekteeritud, ehitatud, paigaldatud ja kasutusse võetud nõuetekohaselt, nõuete puudumisel selliselt, et nende kasutamine ja hooldamine on ohutu.

13.4. Automaatne tulekahjusignalsatsioon peab olema töökorras, ööpäevaringselt sisse lülitatud ning projekteeritud, paigaldatud ja korrapäraselt hooldatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele.

13.5. Hoonest või ruumist lahkumisel peavad kindlustuskoha hoone või ruumi kõik ukсед, aknad, luugid ja muud avad olema suletud ja lukustatud selliselt, et ilma vara asukohta pääsemist takistava tõkke või lukustuse lõhkumisetä või eemaldamiseta ei oleks võimalik kindlustuskohta siseneda. Võtmeid või sissepääsukoode tuleb kasutada selliselt, et need ei satuks kolmandate isikute valdusse. Võtme või koodi kaotamisel või sattumisel ebaseaduslikku valdusse peab kindlustusvõtja viivitamatult luku või koodi välja vahetama.

13.6. Automaatne valvesignalsatsioon peab olema töökorras ja korrapäraselt hooldatud, ohu korral peab see rakenduma ja tagama häire edastamise. Hoonest või ruumist lahkumisel peab automaatne valvesignalsatsioon olema lülitatud valveseisundisse. Valvesignalsatsiooni koodid ei tohi sattuda kolmandate isikute valdusse, seetõttu peab valvesignalsatsiooni juhtpult olema paigaldatud selliselt, et kolmandatel isikutel poleks võimalik koodi sisestamist näha.

13.7. Hoone veevarustus-, kanalisatsiooni-, kütte- ja jahutussüsteemi tuleb korrapäraselt hooldada ja kaitsta külmumise eest. Kasutusvälisel perioodil ja külmal aastaajal ilma piisava küttega hoonetes või hoone osades paiknevad veevarustus-, kanalisatsiooni-, kütte- ja jahutussüsteemid tuleb sulgeda, tühjendada ja tühjana hoida.

14. KAHJU HÜVITAMINE

14.1. Kindlustushüvitis on rahasumma, mis makstakse välja kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju hüvitamiseks.

14.2. Kindlustushüvitise suurus ühe kindlustusjuhtumi kohta on piiratud kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud varakahju suurusega ja kindlustussummaga või hüvitispiiriga.

14.3. Omavastutus on kindlustuslepingus määratud osa (näiteks fikseeritud summa, periood), mida kindlustusandja ei hüvita. Omavastutust kohaldatakse iga kindlustusjuhtumi korral. Omavastutust kohaldatakse kindlustushüvitise arvestamisel viimasena pärast muid võimalikke mahaarvamisi ja kinnipidamisi. Kui ühes kindlustusjuhtumis saavad kahjustada erineva omavastutusega kindlustatud esemed, siis rakendatakse üksnes suurimat omavastutust.

14.4. Hüvitamise vormi otsustab kindlustusandja. Hüvitamise vormid on rahaline hüvitis, kindlustatud eseme taastamine või asendamine samaväärsega. Rahaline hüvitis makstakse kindlustuslepingus määratud soodustatud isiku(te)le.

14.5. Kindlustusjuhtumi korral hüvitatavaks kahjuks on otsene varaline kahju ja kindlustuslepingus kokkulepitud kulud. Kahju hulka ei kuulu kindlustusvõtjale käibemaksuseaduse alusel tagastatav käibemaksu osa. Kindlustushüvitise arvestamisel võetakse aluseks kindlustusjuhtumi tagajärjel kahjustatud, hävinud või kaotsiläinud kindlustatud eseme kindlustusväärtus vahetult enne kindlustusjuhtumi toimumist ning kindlustusandja hindab kindlustatud eseme kindlustusväärtuse suhet kindlustuslepingus märgitud kindlustussummasse (üle- või alakindlustus).

14.6. Kindlustusandja hüvitab maksimaalselt 10% ulatuses kahjustunud eseme kindlustussummast, kuid mitte rohkem kui 10'000 euro ulatuses kulud, mis on vajalikud kindlustusjuhtumi tagajärjel kahjustatud ja allesjäänud vara koristamiseks, lammutamiseks ning prahi äraveoks ja utiliseerimiseks. Nimetatud kulud hüvitab kindlustusandja ka juhul, kui need ületavad koos muu hüvitisega kindlustussumma.

14.7. Kahju ärahoimise ja vähendamise kulude, koristus-, lammutus-, prahi äraveo ja utiliseerimise ning muude kulude hüvitamisel võetakse arvesse võimalikku alakindlustust.

14.8. Kui ehitise kindlustusväärtuseks on taastamisväärtus, hüvitab kindlustusandja esmalt jääkväärtuse osa. Ehitise kindlustusjuhtumi eelset jääkväärtust ületav osa hüvitatakse ehitise taastamiseks esitatud kalkulatsioonide alusel, kui kindlustushüvitist kasutatakse samas kohas, sama liiki ja sama otstarbega ehitise taastamiseks kahe aasta jooksul alates hüvitamisotsuse vastuvõtmisest. Kindlustusvõtja peab tõendama esmalt saadud hüvitise kasutamist.

14.9. Kui ehitise kindlustusväärtuseks on jääkväärtus, hüvitab kindlustusandja taastamisväärtuse, millest on maha arvatud kulum. Ehitise kulumimäära võrra vähendatakse ka koristus-, lammutus-, prahi äraveo ja utiliseerimise kulusid.

14.10. Kui kindlustusandja hüvitab tekkinud kahju, hüvitab kindlustusandja sealhulgas kindlustusvõtjale kahju vähendamiseks ja kahju edasise suurenemise vältimiseks tehtud vajalikud kulud ning kulud, mida kindlustusvõtja kandis kahju kindlakstegemiseks või selle suuruse määramiseks.

14.11. Koduse vara hävimisel või kui selle parandamine ei ole otstarbekas, hüvitatakse vanusega kuni 5 aastat esemete taassoetamisväärtus ning vanemate esemete turuväärtus. Kui koduse vara kahjustumise korral on selle parandamine otstarbekas, hüvitatakse koduse vara parandamise mõistlikud kulud.

14.12. Kui kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju suurus või selle põhjus on terviklikult tõendamata, hüvitatakse vaid see osa, mis on tõendatud.

14.13. Kindlustusandjal on õigus oma kindlustuslepingu täitmise kohustusega tasaarvestada kindlustuslepingu tasumata kindlustumaksud kuni kindlustusperioodi lõpuni.

14.14. Kui kindlustusvõtja või soodustatud isik saab pärast kindlustushüvitise maksmist varastatud kindlustatud eseme oma valdusse tagasi, tuleb tagasisaadud ese anda kindlustusandja omandisse või tagastada kindlustatud eseme eest makstud kindlustushüvitis.

14.15. Kindlustusvõtja või soodustatud isik on kohustatud tagastama kindlustusandjale kindlustushüvitise, kui hüvitamist välistavad asjaolud on ilmnenu pärast kahju hüvitamist või kui kahju on hüvitanud kolmas isik seadusega ettenähtud korras.

15. KINDLUSTUSANDJA VABANEMINE KINDLUSTUSLEPINGU TÄITMISE KOHUSTUSTEST

Kindlustusandja vabaneb osaliselt või täielikult kindlustuslepingu täitmise kohustusest, kui:

15.1. kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isik ei ole täitnud vähemalt ühte punktides 12.1.1-12.1.22 esitatud kohustust ja kohustuse täitmatajätmise ning kindlustusjuhtumi ja/või selle tagajärjel tekkinud kahju suuruse vahel esineb põhjuslik seos;

15.2. kindlustusjuhtum on toimunud kindlustusvõtja, temaga võrdsustatud isiku või soodustatud isiku raske hooletuse või tahtluse tõttu;

15.3. kindlustusjuhtum on põhjustatud kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isiku tegevusest alkoholi-, narkootilises, toksilises või muus joobeseisundis;

15.4. kindlustusvõtja, temaga võrdsustatud isik või soodustatud isik on eksitanud või püüdnud eksitada kindlustusandjat kahju toimumise asjaolude ja/või kahju suuruse osas või püüdnud kindlustusandjat muul viisil petta kindlustuslepingu või selle täitmise asjaolude suhtes.

16. ISIKUANDMETE TÖÖTLEMINE

16.1. Kindlustusandjal on õigus töödelda kindlustusvõtja isikuandmeid kindlustusvõtja nõusolekuta kindlustusvõtja kasuks sõlmitud kindlustuslepingu täitmiseks või täitmise tagamiseks, kindlustusrisi hindamiseks. Kolmandal isikul on lubatud

kindlustusjuhtumi korral kindlustusvõtja nõusolekuta edastada kindlustusandjale isikuandmeid või võimaldada juurdepääsu isikuandmetele, mis on kindlustusandjale vajalikud kindlustuslepingu täitmise kohustuse või selle täitmise ulatuse kindlakstegemiseks.

16.2. Kindlustusvõtja nõustub, et kindlustusandja kasutab kindlustusvõtja isikuandmeid, pakkumaks talle täiendavaid kindlustusteenuseid ja edastamaks kindlustusandja teenuse teavet.

17. TEATED JA VAIDLUSTE LAHENDAMINE

17.1. Kõik teated esitatakse teisele lepingupoolele kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

17.2. Kindlustuslepingust tulenevad vaidlused püütakse lahendada poolte kokkuleppel.

17.3. Kui vaidluse lahendamine poolte kokkuleppel ebaõnnestub, on kindlustuslepingust tulenevat vaidlust võimalik lahendada lepitusmenetlusega kindlustuslepitusorganis, lisainfo Eesti Kindlustusseltside Liidu koduleheküljel www.eksl.ee.

17.4. Kindlustuslepingust tulenevad vaidlused, mille suhtes ei jõuta kokkuleppele, lahendatakse kohtus.

17.5. Kindlustusvõtjal on õigus esitada kaebus kindlustusandja tegevuse kohta kindlustusjärelvalvet teostavale Finantsinspeksioonile (Sakala 4, 15030 Tallinn, www.fi.ee).